

התורה הארגונית

והכללים הארגוניים
של תנועת עומדים ביחד

התורה והכללים הארגוניים של תנועת "עומדים ביחד"
النظرية والقواعد التنظيمية لحراك "نقف معًا"

מאי 2019

www.standing-together.org

עומדים ביחד נقف معًا

תוכן עניינים

6..... התורה הארגונית

6..... מבנה התנועה

6..... המעגלים המקומיים

6..... הנהגות המעגלים המקומיים

6..... המעגלים הנושאים

7..... ההנהגה הארצית

7..... צוות התיאום הארצי (גוף ההנהגה הרחב)

8..... מזכירות (גוף ההנהגה המצומצם)

8..... פרוצדורות ארגוניות

8..... פעולות תגובתיות

9..... יישום תיאוריית השינוי

10..... הקשר בין ההנהגה והמעגלים

11..... תקצוב

12..... כללים ארגוניים ועקרונות יסוד

12..... החברות בתנועה

12..... מעגלי התנועה

13..... האסיפה הארצית

13..... צוות התיאום הארצי

14..... מזכירות

14..... שקיפות

'שינוי פוליטי וחברתי מן היסוד של ישראל הוא אפשרי, ואנחנו נעשה אותו. הוא אפשרי משום שלרוב הגדול של האנשים שחיים כאן יש אינטרס אמיתי בחברה שוויונית וצודקת, חברה של כולנו, ובשלטון שמדיניותו שונה בתכלית מזו של הממשלות המשרתות את הכיבוש וההון. המבנה והארגון של החברה כיום מייצרים מצוקות חברתיות ואינם מבטיחים לרוב הציבור שגשוג, ביטחון והגשמה אישית, חברתית וכלכלית. המצב הקיים פוגע באנשים מציבורים ומקהילות מגוונות. למעשה הוא פוגע ברוב החברה.

לכן, האתגר שתנועת "עומדים ביחד" החליטה להתמודד איתו הוא מהפכני: אנחנו שואפים לחולל שינוי עומק בארגון הנוכחי של החברה, הכלכלה והפוליטיקה בישראל. זו איננה משימה פשוטה, אבל אנחנו חדורי אמונה באנשים: בשכלם הישר, בלבם הטוב ובכוונותיהם הכנות. אנחנו אוהבים את העם שחי כאן. אנחנו חלק ממנו ומתעקשים להיאבק ביחד איתו ולמענו. ואנחנו נצליח.

כדי לעמוד באתגר שהצבנו לעצמנו, דרושה לתנועה תורה ארגונית מתאימה. דרושה חשיבה והחלטה כיצד אנחנו רוצים להתארגן בתוכנו, וכיצד אנחנו רוצים לארגן את האנשים שסביבנו. בבסיסה של חשיבה מחודשת זו, נמצאת תפיסה של אורגניזינג (organizing) - ארגון קהילתי. תפיסה זו, אשר פותחה ונעשה בה שימוש רחב בשמאל הפרוגרסיבי בארה"ב, היא תפיסה שאומרת ששינוי יכול להגיע מתוך ארגון של אנשים, מתוך מטרה לסייע להם להפוך את המשאבים שברשותם לכוח שלו הם זקוקים, כדי ליצור את השינוי אותו הם רוצים לראות במציאות.

על בסיס תפיסה זו, גובשה התורה הארגונית של "עומדים ביחד". התורה הארגונית כוללת מודל מחודש למעגלי התנועה, להנהגה הארצית ולקשר ביניהם, כמו גם את גיבושן של פרוצדורות ארגוניות במגוון נושאים.

מטרת התהליך הייתה להסיט את הדגש: במקום הנעת אנשים לפעולה בעיקר מלמעלה-למטה, לעבור למצב בו מטפחים את המעגלים, כך שייגייסו חברים חדשים, יקלטו ויכשירו אותם, ויצמיחו הנהגה מתוכם, וכך נהפוך לתנועה שמארגנת אנשים באפקטיביות. בבסיסו של התהליך התגבשה ההבנה כי על מנת לגדול משמעותית במספר החברים ובהיקף הפעילות, ועל מנת לבנות כוח, על התנועה לפעול להסרת חסמים המונעים התרחבות, ולטפח את תחושת הבעלות של החברים על התנועה. כדי להשיג מטרה זאת, על התנועה להיות פחות ריכוזית, ולפעול כדי להעביר כוח למעגלים, להגדיל את כוחם ואת יכולתם לפעול וליזום, ולייצר כוח בתוכם. שינוי-דגש זה מחייב גם גיבוש נהלי עבודה שבמרכזם חיי יום-יום תנועתיים המתבססים על גיוס חברים חדשים, על קליטת מצטרפים, ועל הצמחת והכשרת מנהיגות במעגלים.

התורה הארגונית

מבנה התנועה

המעגלים המקומיים

המעגלים המקומיים משמשים כמסגרת המרכזית של שייכות ופעילות עבור חברות וחברי התנועה הגרים באזור הגיאוגרפי של המעגל. מתוך כך, תפקיד החברים והחברות במעגלים המקומיים אינו רק ליזום פעילות, אלא גם לגייס חברות חדשות, לקלוט אותן למעגל, לקיים הכשרות לחברים והחברות ולהנחיל להן את תיאוריית השינוי של התנועה ולקיים למידה משותפת. לבסוף, נפעל לכך שהמעגלים המקומיים ישמשו גם כמסגרת חברתית משמעותית עבור החברות והחברים.

המעגלים המקומיים ישאפו להפעיל פונקציות מקצועיות שונות עבור עצמם, כגון הפעלת רשתות חברתיות, תקשורת ודוברות, גרפיקה ועוד, בתמיכה של ההנהגה הארצית.

הנהגות המעגלים המקומיים

על מנת להבטיח כי המעגלים יקיימו פעילות שוטפת וסדירה, יבחר כל מעגל מקומי הנהגת מעגל, שתקרא מרכז המעגל, ויעודה לקחת אחריות על פעילות וארגון המעגל.

חברי וחברות מרכז המעגל יקחו אחריות על יישום תפקידי המעגל (קיום פעילות, גיוס וקליטת חברים וכו'). בתוך כך, יבטיחו חברות מרכז המעגל את קיומן של פגישות מעגל קבועות, יפעלו להצמחת מנהיגות מקומית מתוך החברות והחברים במעגל, יגבשו וידאגו למימושה של תכנית עבודה במעגל, וינהלו את תקציב המעגל.

כל מעגל יבחר בעצמו, באופן דמוקרטי ולפחות אחת לשנה, כיצד תיבחר הנהגתו.

המעגלים הנושאים

התנועה תקדם את קיומם של מעגלים נושאים, אשר יקדמו קמפיילים ופעולות בנושאים ארציים שלא מוגבלים לאזור גיאוגרפי מסוים (כיבוש, בריאות, זכויות עובדים). המעגלים הנושאים יפעלו בחיבור הן להנהגה הארצית, והן למעגלים המקומיים. בנוסף, תיבדק אפשרות לקדם מעגלים נושאים בתחומים שונים, אשר אינם בהכרח נוגעים למאבקים ספציפיים (למשל מעגל חינוך).

בשנה הקרובה ימשיך תהליך גיבוש המודל של המעגלים הנושאים.

ההנהגה הארצית

צוות התיאום הארצי (גוף ההנהגה הרחב)

צוות התיאום הארצי מורכב מחברות וחברים שנבחרו באסיפה הארצית ובמעגלים המקומיים של התנועה. בהתאם, ייעודו של צוות התיאום הארצי הוא ייצוג המעגלים המקומיים וכלל חברי וחברות התנועה.

כדי לעשות זאת, משימותיו המרכזיות של צוות התיאום הארצי יהיו התווית אסטרטגיה ארוכת-טווח לתנועה, תיאום בין המעגלים, ובקרה על מזכירות התנועה (כולל בענייני שקיפות).

מתוך המשימות המרכזיות של צוות התיאום נגזרים גם תפקידיו בפועל, ובכלל זה כל הקשור לקביעת סדרי עדיפויות תנועתיים, פיקוח וסמכות החלטה על תקציב התנועה, וקבלת החלטות בכל הנוגע ליציאה לקמפינים יזומים. כמו כן, על צוות התיאום מוטל לבצע רפלקציה והערכה מעצבת תקופתית של פעילות התנועה, ובמידת הצורך למנות ועדות איתור לבחירת מועמדות ומועמדים להעסקה בתנועה.

החברות והחברים בצוות התיאום הארצי ייבחרו במסגרת האסיפה הארצית של התנועה, ובבחירות במעגלים המקומיים. באסיפה הארצית ייבחרו 25 חברות וחברים, כאשר 12 לפחות מהן יהיו נשים, 9 לפחות יהיו ערבים, ו-9 לפחות יהיו יהודים. במעגלים המקומיים ייבחרו בין 3-6 חברים באופן דמוקרטי, לפי החלטת המעגל, כאשר כל חבר מעגל יוכל להציע את מועמדותו. לאחר פרק זמן מסוים יעשו בחירות השלמה, בהן כל מעגל יוכל להגדיל את מספר נציגיו לעד 9. מחצית מהחברות שייבחרו במעגלים המקומיים יהיו נשים (במקרה של מספר אי-זוגי, יהיה העיגול כלפי מטה).

כדי להבטיח את מחויבותם של החברים והחברות הנבחרים לצוות התיאום הוחלט כי: (א) במידה וחבר צוות התיאום הארצי לא הגיע לשתי פגישות רצופות - הוא יקבל התראה ויוכל להיות מוחלף על-ידי המעגל שלו; (ב) במידה וחבר צוות התיאום הארצי שנבחר במעגל בחר לעזוב מרצונו - הוא יוחלף על-ידי המעגל שלו; (ג) במידה וחבר צוות התיאום שנבחר באסיפה הארצית לא הגיע לשתי פגישות רצופות - הוא יקבל התראה, ולאחר מכן יאבד את חברתו בהנהגה.

תדירות פגישותיו של צוות התיאום הארצי תהיה כאחת לחודשיים, וסדר-יומו של צוות התיאום הארצי - כמו גם הישיבות וסוגיית הבקרה - ינוהלו בידי קבוצת חברים שתבחר מתוכו, שאינם חלק מהמזכירות. כמו כן, הכנת הצעת החלטה לצוות התיאום הארצי תבצע ע"י צוות שיכלול גם חברים שאינם חלק ממזכירות התנועה, סדר היום של הפגישות יתפרסם מראש, יכלול פרק שיוקדש לעדכונים ונושאים שוטפים שעולים מהמעגלים, ויתאפשר לכל חבר תנועה להציע נושא לדיון.

מזכירות (גוף ההנהגה המצומצם)

מזכירות התנועה, הנבחרת מתוך צוות התיאום הארצי, היא הגוף האחראי על הוצאה לפועל של האסטרטגיה התנועתית, כפי שהוחלטה על ידי האסיפה הארצית וצוות התיאום הארצי.

מתוך כך, על מזכירות התנועה מוטל: לנהל באופן שוטף את עבודת התנועה; לתמוך בפעילות המעגלים; לקבל החלטות פוליטיות שוטפות; לכתוב תכניות עבודה; לבנות ולנהל את תקציב התנועה; להיות אחראית ולבקר את עבודת הצוות השכיר; לפתח ולשמור על קשר עם שותפים בארגונים השונים; לפתח ולנהל ערוצי תקשורת פנים תנועתיים; להחליט על יציאה לפעולה תגובתית ברמה הארצית.

בכל הנוגע לתיאוריית השינוי של התנועה, על המזכירות מוטל להנכיח את תאוריית השינוי בחיי התנועה, לבחון את יישומה בפעילות התנועה השוטפת (יחד עם הנהגות המעגלים), ולעצור את התמיכה לפעולות שאינן עומדות בקווים האדומים של התנועה.

מזכירות התנועה תכלול בין 20-30 חברות וחברים, שייבחרו מתוך צוות התיאום הארצי. במזכירות התנועה תהיה הבטחת ייצוג של לפחות חבר אחד מכל מעגל מקומי (למעגלי הסטודנטים של התנועה לא תובטח הבטחת ייצוג). לפחות שליש מחברי המזכירות יהיו יהודים, ולפחות שליש מחברי המזכירות יהיו ערבים. לפחות מחצית מחברי המזכירות יהיו נשים (במקרה של מספר אי-זוגי, יהיה העיגול כלפי מטה).

חברות וחברי המזכירות ייפגשו בערך אחת לשבועיים.

פרוצדורות ארגוניות

פעולות תגובתיות

על מנת להצליח ולממש את מטרותיה, על עומדים ביחד להיות תנועה יוזמת וקובעת סדר יום, ולהימנע מלהיגרר על ידי סדר היום של השלטון והאליטות. לצד זאת, מתוקף היותו תנועה פוליטית, במציאות החיים הנוכחית נדרשת התנועה פעמים רבות להגיב להתפתחויות הקורות במציאות.

על מנת לעשות זאת באופן המשרת את מטרות התנועה, הוחלט על הפרוצדורה הארגונית הבאה בכל הנוגע לפעולות תגובתיות:

במידה ומעגל מסוים החליט להוציא לפועל פעולה תגובתית על אירוע כלשהו - הפעולה אינה דורשת אישור. נציגי המעגל בצוות התיאום הארצי יעדכנו את יתר החברות והחברים

בצוות, על-מנת שחברים נוספים/מעגלים נוספים יוכלו להצטרף לפעולה ולקחת בה חלק, ליזום פעולה דומה, וכדומה.

במידה ועולה הצעה לעריכתה של פעולה/מאבק/קמפיין תגובתיים כלשהם (שאינם מגיעים כיוזמה של מעגל. למשל, במצב בו ארגון שותף פונה לתנועה, או חבר תנועה כלשהו מעלה הצעה לבדו), האחריות לבדיקת ההצעה מוטלת על מזכירות התנועה. מזכירות התנועה תבחן את ההצעה דרך הקריטריונים הבאים:

האם הפעולה עולה בקנה אחד עם תיאוריית השינוי של התנועה?

האם הפעולה יכולה לתרום לגיוס, קליטה ובניית מנהיגות מקומית בתנועה?

מה יכולה להיות תרומתה הייחודית של עומדים ביחד לפעולה המדוברת?

האם ישנה היתכנות מבחינת משאבים (משאבים כספיים, משאבי זמן וכדומה) להוצאת הפעולה לפועל?

האם הפעולה עולה בקנה אחד עם מטרות התנועה, בין השאר אל מול שאלות של תעדוף.

במידה ומזכירות התנועה מצאה שכדאי לקדם את הפעולה התגובתית - ימונה חבר/ה מתוכה שבאחריותו יהיה לקיים פרוטוקול עבודה שבמרכזו שיתוף צוות התיאום הארצי וחברי התנועה על ההחלטה, ובפרט - באחריות מזכירות התנועה לרתום את המעגל המקומי או המעגל הנושאי המתאים לטובת ההחלטה.

בעת יישום ההחלטה יוקדש מקום להשגת היבטים של אורגניזציה (גיוס, קליטה והצמחת מנהיגות מקומית).

יישום תיאוריית השינוי

תיאוריית השינוי של התנועה, אשר נכתבה ואושרה על ידי חברי וחברות התנועה, היא המסמך המפרט את העקרונות הפוליטיים של התנועה, ושמולו נקבעת כל פעולה פוליטית. מתוך מרכזיותה של תיאוריית השינוי וחשיבות יישומה התקבלו ההחלטות הבאות:

- למזכירות התנועה ישנה אחריות על יישום תיאוריית השינוי של התנועה ברמה הארצית.
- להנהגות המעגלים ישנה אחריות על יישום תיאוריית השינוי במעגל המקומי.
- במידה ועולה טענה בתנועה כי פעולה מסוימת אינה עומדת בתיאוריית השינוי של התנועה, תנהל מזכירות התנועה דיאלוג עם המעגל המקומי/החברים הרלוונטיים אודות הפעולה, בניסיון לשקף להם את הטענות ולחשוב יחד כיצד אפשר להתאים את הפעולה לתיאוריית השינוי.

• במידה ועולה טענה כי פעולה מסוימת הינה:

• גזענית או פוגענית כלפי קבוצת אוכלוסיה מסוימת

• מדירה חברות/חברי תנועה

על מזכירות התנועה חלה האחריות לבחון טענות אלו. אם המזכירות תמצא כי הן נכונות, היא רשאית להודיע כי הפעולה לא תיערך תחת המסגרת של עומדים ביחד ולא תזכה לתמיכת התנועה, כולל מבחינת משאבים (זאת, לאור ההבנה כי אין אפשרות למנוע מאנשים לבצע את הפעולה עצמה, אך ניתן לקבוע כי היא אינה נערכת במסגרת התנועה ואינה זוכה לתמיכתה).

הקשר בין ההנהגה והמעגלים

מתוך הבנת החשיבות של קשרי גומלין תקינים, יעילים ומועילים בין ההנהגה הארצית והמעגלים המקומיים, והניסיון לגבש פרוצדורות ארגוניות שיתמכו בכך, התקבלו ההחלטות הבאות:

• לצורך פעילות שוטפת, פעילים בהנהגה הארצית ובמעגלים המקומיים יעמדו בקשר שוטף ישיר.

• לצורך קבלת החלטות ארוכות-טווח הנוגעות למעגל מקומי מסויים, ההנהגה הארצית תקיים התייעצות בפגישה מסודרת עם ההנהגה הנבחרת של המעגל.

• כדי לייעל את הקשרים בין ההנהגה למעגלים, יתקיימו, מעבר לפגישות "מליאה" של צוות התיאום הארצי, גם פגישות פעולה, בהרכב גמיש, בהתאם לצורך. פגישות הפעולה יהיו פלטפורמה לחיזוק יוזמות פעולה שעולות מהמעגלים המקומיים ומהנהגה הארצית, מקום שבו יוחלט על הקצאת משאבים כספיים ואחרים ומקום להתייעצות בין המעגלים המקומיים להנהגה הארצית. ההרכב בישיבה יהיה מצומצם אבל גמיש: לכל מעגל מקומי נציג, חברי הנהגה ארצית שאינם במעגלים, וכן יצטרפו לישיבה חברים ספציפיים שקשורים לנושאים שעולים לדיון בישיבה מסוימת. הנושאים יכולים להשתנות: דיון במאבקים מסויימים, דיון שמתמקד כולו במעגל מסויים במטרה לבנות לו אסטרטגיה או להציג את האסטרטגיה שהתגבשה בו וכו'. סיכום הדיון יתפרסם לכל חברי הגוף הרחב, והם יוכלו להעלות נושאים לדיון.

תקצוב

- על מנת לקדם את פעילות המעגלים המקומיים, לכל מעגל יהיה תקציב בסיסי שישימש כקופה קטנה. שימוש בתקציב ידרוש אישור של הנהגת המעגל המקומי. לצורך כך:
- ייקבע תהליך מסודר להקצאת תקציבים ומשאבים אחרים לצורך מימוש והפקה של הפעילויות במעגלים, במידת הצורך.
  - בשיקולים התקציביים של התנועה תהיה מחויבות להעצמת המעגלים.
  - הצוות בשכר בתנועה יכלול עובדים שיעסקו גם ברמה הארצית וגם ברמה המקומית.

